

[Holstein.]

ligt, at vor Stilling efter Krigens Afslutning vil være den gunstigst mulige, hvis vi, efter at have opnaaet Tysklands Anerkendelse for vor Neutralitet, konsekvent har opfyldt den neutrales Pligter, selv om vi derved er blevet indviklet i Krig med England, og det ganske bortset fra, hvem der har sejret, Tyskland eller England. At søge at lægge Forholdene saaledes til Rette, at Tyskland i givet Fald anerkender vor Neutralitet, forekommer mig derfor at være vor Politik's fornemste Maal.“

Den Neutralitetspolitik, som Admiral Kofoed-Hansen her har præciseret, var de skiftende danske Regeringers, lige siden Venstresystemskiftet. Det gamle Højre havde ført sin Udenrigspolitik i Slagskyggen fra 1864 og i den historiske Erindring om Tyskland som Fjenden. Venstresystemskiftets Neutralitetspolitik tog til sit Udgangspunkt, at Danmark mere og mere laa i Tysklands direkte Magtomraade, og at en Venskabs- og Forstaaelsespolitik med den store Nabo i Syd inden for Neutralitetens Rammer var en ønskelig Nyorientering i Overensstemmelse med velforstaaede danske Statsinteresser. J. C. Christensens og Grev Rabens Politik beseglede med Optanttraktaten af 1907 dette diplomatiske Systemskifte. For at bane Vej til den bedst mulige Forstaaelse med Tyskland gav Danmark i denne Traktats Indledning Afkald paa enhver juridisk Ret til Nordslesvig, og et Aar efter tiltraadte vi Østersøtraktaten om Opretholdelse af den territoriale Status quo ved Østersøen. Dette nationalpolitiske Afkald fra Danmarks Side fandt Sted just i samme Aar, hvor England sluttede sig til den fransk-russiske mod Tyskland rettede Alliancekreds. Den samme Politik fastholdtes af det første radikale Ministerium ligesom i Dr. Neergaards og Grev Ahlefeldts Ministertid. Det var i de Aar, Direktør Rubin skrev sin famøse Artikel i „Preussische Jahrbücher“, hvis Hovedindhold var, at der ikke mere statspolitisk eksisterede et nordslesvigsk Spørgsmaal for Danmark, og at alt, hvad vi ønskede, var en Smule Humanitet og kulturelt Frisind over for de danske i Preussen bosiddende Sønderjyder — i det tysk-danske Naboforholds velforstaaede Interesse. Den saaledes indledede og udbyggede Neutralitetspolitik fik sin endelige Besegling under det 2det radikale Ministerium. De danske Mineudlægninger den 6. August 1914 paa Tysklands Opfordring, i Strid med den umiddelbart forinden notificerede fælles nordiske Neu-

tralitetsaftale vedrørende Gennemsejlingsfaryandene og den danske Udenrigsministers straks den 3. August fremsatte Forsikringer, Forsikringer, som var godkendt baade af den kommanderende General og den kommanderende Admiral, over for den tyske Gesandt, Grev Brockdorff-Rantzau, og som sluttede med den Udtalelse, at Danmark „i intet Tilfælde vilde slutte sig til Tysklands Modstandere“, alt dette var Vidnesbyrd om en ædruelig Vurdering af velforstaaede danske Interesser, om end langtfra en ufarlig Vurdering, saa vist som Regeringen paa det Tidspunkt, nemlig den 3. August, hvor England endnu ikke havde erklæret Krig, aldeles ikke kunde vide, hvorvidt England vilde føre Krigen ind i Østersøen. Denne Politik fastholdt den radikale Regering konsekvent i Krigsaarene; den satte sin Autoritet ind paa at forhindre endog Oppositionens Presse i at bringe Skaar eller Mislud i Forholdet til Tyskland. Efter Genforeningen søgte man, ikke mindst fra dansk socialdemokratisk Side, at genoptage og bane Vej paa ny for den Venskabs- og Forstaaelsespolitik i Forhold til Tyskland, der havde været vor selvskrevne Politik lige siden Aarhundredskiftet.

Spørgsmaalet om denne Politik's Berettigelse har nu faaet ny Aktualitet, efter at Tyskland har vendt Folkeforbundet Ryggen, efter at dets Rigskansler og Udenrigsminister gentagende har betonet, at Tysklands Krav om militær Ligeberettigelse er ufravigeligt, og efter at Tyskland selv faktisk i det væsentlige har opfyldt dette Krav. Endvidere har Spørgsmaalet faaet ny Aktualitet, fordi Folkeforbundets fredspolitiske Samarbejde og Nedrustningsbestræbelser hele Europa og hele Verden over, som alt sagt, er blevet afløst af en løssluppen magtpolitisk Alliance- og Oprustningspolitik, hvor ingen mere bygger paa eller regner med Folkeforbundets Sanktioner. Disse Sanktionsbeføjelser er jo i øvrigt i de 15 Aar, Folkeforbundet har eksisteret, aldrig bragt i Anvendelse, aldrig traadt i Funktion, end ikke de økonomiske, skønt der dog saa vist har været og stadig er Anledning nok. Men endelig har Spørgsmaalet om vor Politik faaet ny Aktualitet, fordi den uhørte Mistænkeliggørelses- og Bagvaskelseskampagne imod det nye Tyskland, som den danske Regering af partipolitiske Grunde stadig tolererer, og som hele den danske officielle Presse med Regeringsbladene i Spidsen Dag ud og Dag ind svælger i, indeholder et eklatant Brud paa den udenrigspolitiske Linie og Indstilling i Forhold til Tyskland, som hidtil var det officielle Danmarks.